

Kaupunginkanslia
Oikeuspalvelut

[PÄÄSOPIMUS]
Liite XX

1

XX.XX.20XX

TIETOSUOJA- JA SALASSAPITOLIITE

HELSINGIN KAUPUNKI

Päivitysversio 20.11.2018

Helsingin kaupunki
Kaupunginkanslia
Oikeuspalvelut

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Sähköposti
oike@hel.fi

Puhelin
+358 9 310 1641

Faksi
+358 9 310 36173

Y-tunnus
0201256-6

Sisällys

A. JOHDANTO	3
1. Määritelmät	3
2. Yhteyshenkilöt.....	4
3. Tietosuoja- ja salassapitoliitteen tausta ja tarkoitus	4
4. Alihankinta.....	5
B. TIETOTURVALLISUUS JA SALASSAPITO	5
5. Sopijapuolten yleiset velvoitteet	6
6. Toimittajan tietoturvallisuus	6
6.1 Henkilöstöturvallisuus ja turvallisuusselvitykset	7
6.2 Tietoaineistoturvallisuus	8
6.3 Pääsy tiloihin.....	8
6.4 Pääsy järjestelmiin ja tietoihin.....	8
7. Tietoturvaloukkausten käsittely	9
8. Tietoturvallisuuteen liittyvä muutoshallinta ja kehittäminen	10
9. Salassapito.....	11
C. HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELY	12
10. Henkilötietojen käsittely.....	12
D. MUUT EHDOT	15
11. Palvelun seuranta ja tarkastaminen	15
12. Auditointi	16
13. Sopimussakko	17
14. Vahingonkorvaus.....	18

A. JOHDANTO

1. Määritelmät

- (1) **Alihankkija** tarkoittaa Pääsopimuksen mukaisia Toimittajan alihankkijoita.
- (2) **Palvelu** tarkoittaa sitä palvelua, projektia, yhteistyötä, järjestelmä- tai tavarahankintaa tai muuta toimintaa, josta Tilaaaja ja Toimittaja ovat sopineet Pääsopimuksessa.
- (3) **Pääsopimus** tarkoittaa Tilaaajan ja Toimittajan välillä tehtyä kohdassa 3 (1) määriteltyä sopimusta liitteineen.
- (4) **Suojattava tieto** tarkoittaa kaikkea sellaista tietoa tiedon muodosta riippumatta, jonka Sopijapuoli on luovuttanut toiselle Sopijapuolelle, tai jonka Tilaaaja on tallentanut Palveluun, tai joka on syntynyt Palvelun tuottamisessa, tai jonka Sopijapuoli on muuten saanut tietoonsa, ja
 - i. joka on määritelty salassa pidettäväksi viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999, jäljempänä ”julkisuuslaki”) tai muussa lainsäädännössä; tai
 - ii. kyseessä on sellaisen asiakirjan tieto, joka ei ole vielä tullut julkisuuslain tarkoittamalla tavalla julkiseksi; tai
 - iii. kyseessä on muu tieto, jonka Tilaaaja on merkinnyt salassa pidettäväksi tai kuuluvan Suojattaviin tietoihin tai jonka Toimittaja tiesi tai olisi pitänyt tietää kuuluvan tällaisiin tietoihin; tai
 - iv. kyseessä on muu tieto, jonka Sopijapuolet ovat sopineet kuuluvan Suojattaviin tietoihin; tai
 - v. kyse on henkilötiedoista tai henkilökisteristä.
- (5) **Sopijapuolet** tarkoittaa Pääsopimuksessa määriteltyjä **Tilaaajaa** ja **Toimittajaa**.
- (6) **Tietosuoja-asetus** tarkoittaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta.
- (7) **Henkilötietojen käsittely** tarkoittaa Tietosuoja-asetuksen 4 artiklan mukaisesti toimintaa tai toimintoja, joita kohdistetaan henkilötietoihin tai henkilötietoja sisältäviin tietojoukkoihin joko automaattista tietojenkäsittelyä käyttäen tai manuaalisesti, kuten tietojen keräämistä, tallentamista, järjestämistä, jäsentämistä, säilyttämistä, muokkaamista tai muuttamista, hakua, kyselyä, tietojen luovuttamista

siirtämällä, levittämällä tai asettamalla ne muutoin saataville, tietojen yhteensovittamista tai yhdistämistä, rajoittamista, poistamista tai tuhoamista.

- (8) **Tietosuoja- ja salassapitoliite** tarkoittaa tätä Pääsopimuksen liitteenä olevaa asiakirjaa.

2. Yhteyshenkilöt

- (1) Tilaajan yhteyshenkilö tietoturvallisuusasioissa:
[Nimi ja yhteystiedot]
- (2) Toimittajan yhteyshenkilö tietoturvallisuusasioissa:
[Nimi ja yhteystiedot]
- (3) Sopijapuolet sitoutuvat ilmoittamaan välittömästi toisilleen tietoturvallisuusasioiden yhteyshenkilön vaihtumisesta.

3. Tietosuoja- ja salassapitoliitteen tausta ja tarkoitus

- (1) Sopijapuolet ovat tehneet Pääsopimuksen [lisää sopimuksen kohde, sopimusnumero, allekirjoituspäivämäärä], jolla Sopijapuolet ovat sopineet Palvelun tuottamisesta.
- (2) Tässä Tietosuoja- ja salassapitoliitteessä määritellään Sopijapuolten välillä noudatettavat turvallisuusjärjestelyt ja Suojattavaa tietoa koskevat järjestelyt Pääsopimuksen sisältämän Palvelun tuottamisessa sekä kaikessa Pääsopimukseen liittyvässä Sopijapuolten välisessä yhteistyössä.
- (3) Sopijapuolet tiedostavat, että Pääsopimuksen perusteella toimitettavaan Palveluun sisältyy sellaista tietoa, jonka salassa pysyminen voi olla mm. Tilaajan ja yksilöiden turvallisuuden ja oikeuksien, Tilaajan toiminnan, lainsäädännön asettamien oikeuksien ja velvollisuuksien sekä viranomaisia ja yksilöitä sitovien ohjeiden noudattamisen kannalta kriittistä. Tällä Tietosuoja- ja salassapitoliitteellä Sopijapuolet pyrkivät varmistamaan, että Suojattavat tiedot pysyvät salassa ja Palvelun tuottamisessa noudatetaan tietoturvallisuutta koskevaa lainsäädäntöä.
- (4) Huolimatta siitä, mitä Pääsopimuksessa tai muissa Sopijapuolten välisissä sopimusasiakirjoissa on mahdollisesti sovittu tämän Tietosuoja- ja salassapitoliitteen piiriin kuuluvista asioista tai niihin liittyvistä vastuista taikka sopimusasiakirjojen

keskinäisestä pätevyysjärjestyksestä, tätä Tietosuoja- ja salassapitoliiitettä sovelletaan aina ensisijaisesti tämän Tietosuoja- ja salassapitoliiitteen piiriin kuuluvissa asioissa.

- (5) Mikäli Pääsopimukseen sovelletaan JIT 2015 Yleisiä ehtoja, tätä Tietosuoja- ja salassapitoliiitettä sovelletaan kyseisten ehtojen kohdan 18 sijaan. Mikäli Pääsopimukseen sovelletaan JIT 2015 Palvelut verkon kautta -ehtoja, tätä Tietosuoja- ja salassapitoliiitettä sovelletaan kyseisten ehtojen kohtien 13 ja 14 sijaan.

4. Alihankinta

- (1) Toimittaja ei saa ilman Tilaajan antamaa kirjallista ennakkolupaa käyttää henkilötietojen käsittelyyn muita alihankkijoita kuin Pääsopimuksessa määritellyt Alihankkijat. Toimittajan on ilman aiheetonta viivästystä tiedotettava Tilaajalle kirjallisesti kaikista suunnitelluista muutoksista, jotka koskevat henkilötietojen käsittelijöinä toimivien Alihankkijoiden lisäämistä tai vaihtamista.
- (2) Toimittajan tulee huolehtia siitä, että se pystyy noudattamaan tämän Tietosuoja- ja salassapitoliiitteen ehtoja myös käyttäessään Alihankkijoita. Toimittajan on tiedotettava Alihankkijalle tämän Tietosuoja- ja salassapitoliiitteen mukaisista velvoitteista sekä siitä, että toiminnan saattamisesta Tietosuoja- ja salassapitoliiitteen edellyttämälle tasolle saattaa aiheutua kustannuksia. Tilaaja ei vastaa näistä kustannuksista.
- (3) Toimittaja vastaa siitä, että sen Alihankkijat toimivat tämän Tietosuoja- ja salassapitoliiitteen ehtojen mukaisesti. Toimittaja vastaa Alihankkijoistaan samalla tavoin kuin omasta toiminnastaan. Toimittaja vastaa siitä, että Tilaajan tämän liitteen mukainen Tilaajan tarkastusoikeus ulottuu myös Toimittajan Alihankkijoihin.
- (4) Toimittaja vastaa siitä, että Alihankkijan työntekijät, jotka osallistuvat Palvelujen toimittamiseen Tilaajalle, ovat tietoisia ja sitoutuneita noudattamaan tämän Tietosuoja- ja salassapitoliiitteen ehtoja.
- (5) Tässä Tietosuoja- ja salassapitoliiitteessä Toimittajan henkilöstölle asetettavia velvoitteita sovelletaan myös Alihankkijan Palvelun tuottamiseen osallistuvaan henkilöstöön.

B. TIETOTURVALLISUUS JA SALASSAPITO

5. Sopijapuolten yleiset velvoitteet

- (1) Toimittaja ja sen Alihankkija noudattavat tätä Tietosuoja- ja salassapitoliiettä ja Tilaajan tietoturvasuohjeita Palvelun tuottamisessa. Lisäksi Toimittaja ja sen Alihankkija noudattavat Toimittajan sisäisiä tietoturvasuohjeita siltä osin, kuin ne eivät ole ristiriidassa Pääsopimuksen, Pääsopimuksen liitteiden, tämän Tietosuoja- ja salassapitoliietteen tai Tilaajan tietoturvasuohjeiden kanssa.
- (2) Tilaajan tietoturvasuohjeet sisällytetään Palvelun dokumentaatioon. Ohjeiden muutoksista ja muutosten vaikutuksista Palvelun tuottamiseen sovitaan erikseen kirjallisesti.
- (3) Toimittaja vastaa siitä, ettei Tilaajan Suojattavien tietojen luottamuksellisuus, saatavuus tai eheys vaarannu Toimittajan henkilöstön huolimattomuuden, virheellisten työtapojen tai muun tämän Tietosuoja- ja salassapitoliietteen tai Pääsopimuksen vastaisen toiminnan johdosta.
- (4) Toimittaja vastaa siitä, että sen tuottama Palvelu on vikasetokykyinen ja Palveluun tallennetut tiedot pystytään palauttamaan nopeasti fyysisen tai teknisen vian sattuessa.
- (5) Tilaaja vastaa siitä, että se noudattaa omassa toiminnassaan tätä Tietosuoja- ja salassapitoliiettä ja tietosuoja koskevaa lainsäädäntöä ja pyrkii kaikin kohtuullisin keinoin myötävaikuttamaan Toimittajan mahdollisuuksiin toimia tämän liietteen mukaisesti.
- (6) Tilaaja laatii tarvittaessa tietojärjestelmäselosteen viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedonhallintatavasta annetun asetuksen edellyttämällä tavalla.

6. Toimittajan tietoturvasuus

- (1) Toimittaja informoi Tilaajaa Palvelun tietoturvasuudesta ja muista vaatimustenmukaisuuteen liittyvistä seikoista pitämällä Tilaajaan aktiivisesti yhteyttä ja siten, että Tilaaja on niistä jatkuvasti tietoinen.
- (2) Toimittaja sitoutuu toteuttamaan riskiä vastaavan turvasuusustason varmistamiseksi asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet Suojattavien tietojen käsittelyn turvasuusuden varmistamiseksi ottaen huomioon uusin tekniikka ja toteuttamiskustannukset, käsittelyn luonne, laajuus, asiayhteys ja tarkoitukset

sekä luonnollisten henkilöiden oikeuksiin ja vapauksiin kohdistuvat, todennäköisyydeltään ja vakavuudeltaan vaihtelevat riskit sekä noudattamaan Tilaajan ohjeita ja mahdollisia Tilaajan ohjeiden päivityksiä.

- (3) Toimittaja määrittelee organisaatiossaan tietoturvallisuuteen liittyvät tehtävät ja vastuut sekä nimeää henkilöt Palveluun liittyvistä tietoturva-asioista tiedottamiseen ja tietoturvapoikkeamista raportointiin. Toimittaja ulottaa vastaavan velvollisuuden myös Palvelun toimittamiseen liittyviin Alihankkijoihin.
- (4) Toimittaja vastaa siitä, että sen ja sen Alihankkijan henkilöstön käytettävissä on helposti saatavilla olevat ajantasaiset ja asianmukaiset tämän Tietosuoja- ja sallassapitolitteen mukaiset tietoturvaan ja tietosuojaan liittyvät ohjeistukset ja dokumentit.
- (5) Tietoturvallisuuspäivityksien, käyttöoikeuksien valvonnan, käyttöoikeuksien hallinnan ja muiden vastaavien tietoturvallisuuteen liittyvien käytäntöjen osalta sovelletaan Pääsopimuksessa tai Tilaajan tietoturvallisuusohjeissa määriteltyjä tai erikseen sovittuja käytäntöjä.

6.1 Henkilöstöturvallisuus ja turvallisuus selvitykset

- (1) Toimittaja ylläpitää ajantasaista listaa Palvelun tuottamiseen osallistuvien henkilöiden kulkuoikeuksista, pääsyoikeuksista ja käyttövaltuuksista.
- (2) Tilaaja voi edellyttää turvallisuus selvityksistä annetussa laissa (726/2014) määritellyissä tilanteissa kyseisessä laissa tarkoitettua turvallisuus selvitystä tai tarvittaessa tasoltaan vastaavaa ulkomaista turvallisuus selvitystä Palvelun tuottamiseen osallistuvista Toimittajan tai sen Alihankkijan työntekijöistä, jotka käsittelevät Suojattavia tietoja tai pääsevät järjestelmiin, jotka sisältävät Suojattavia tietoja.
- (3) Turvallisuus selvityksen kohteena olevan henkilön suostumuksen hankkimisesta ja turvallisuus selvityksen teettämisestä vastaa Toimittaja.
- (4) Tilaaja vastaa edellä kuvattujen turvallisuus selvitysten kustannuksista. Mikäli turvallisuus selvitys tulee uudelleen tehtäväksi sen vuoksi, että Toimittajan tai sen Alihankkijan henkilöstössä tapahtuu Tilaajasta riippumaton vaihdos tai lisäys, Toimittaja vastaa uuden henkilön turvallisuus selvityksen teettämisen kustannuksista.

6.2 Tietoaineistoturvallisuus

- (1) Toimittaja noudattaa julkisuuslaissa tarkoitettua hyvää tiedonhallintatapaa, hyvää tietojen käsittelytapaa, Tietosuoja-asetusta sekä muuta tietojen suojaamista ja tietosuojaa koskevaa lainsäädäntöä Palvelun tuottamisessa.
- (2) Tilaajalla on oikeus luokitella Suojattavat tiedot niiden suojaustarpeen perusteella ja määritellä kullekin luokalle tietoturvaluokituksen taso ja sen mukaiset tietoturvatoimenpiteet ja -ohjeet. Toimittaja käsittelee Tilaajan Suojattavia tietoja Tilaajan luokitusten edellyttämällä tavalla.

6.3 Pääsy tiloihin

- (1) Toimittajan ja sen Alihankkijan sellaiset tilat, joissa säilytetään, käytetään tai muutoin käsitellään Suojattavia tietoja (jäljempänä Tilat), tulee olla asianmukaisesti suojattu lukituksella ja muilla tarpeellisilla toimenpiteillä luvattoman pääsyn estämiseksi Tiloihin ja siellä oleviin Suojattaviin tietoihin.
- (2) Mikäli Palvelua suoritetaan Toimittajan tai sen Alihankkijan tiloissa, Toimittajan tulee varmistaa Tilojen tarkoituksenmukainen fyysinen turvallisuus tulipalon, sähkökatkosten, vesivaurioiden, ulkopuolisten häiriötekijöiden yms. erityistilanteiden varalta. Sopijapuolet sopivat tarvittaessa Palveluun liittyvistä tarkemmista vaatimuksista.
- (3) Henkilöt, joille ei ole myönnetty oikeutta Suojattaviin tietoihin tai niitä sisältäviin järjestelmiin kohdan 6.4 mukaisesti, saavat oleskella Tiloissa ainoastaan valvonnan alaisina. Valvontaa ei edellytetä, mikäli Suojattavia tietoja säilytetään tai käsitellään Tiloissa siten, että nämä henkilöt eivät voi päästä niihin käsiksi.
- (4) Henkilöiden, joilla on pääsy Suojattaviin tietoihin, tulee olla tunnistettavissa kunnallisella henkilökortilla tai muulla vastaavalla tavalla.

6.4 Pääsy järjestelmiin ja tietoihin

- (1) Toimittaja vastaa siitä, että Suojattavia tietoja annetaan, sellaisia tietoja pääsee käsittelemään tai pääsy sellaisia tietoja sisältäviin järjestelmiin sallitaan vain nimetyille Toimittajan ja sen Alihankkijan henkilöstöön kuuluville henkilöille, joille on annettu oikeus päästä kyseisiin järjestelmiin tai tietoihin, ja jotka ovat tietoisia salassapitoa koskevasta velvoitteestaan.

- (2) Toimittaja vastaa siitä, että kohdassa 6.4(1) tarkoitetut henkilöt noudattavat tätä Tietosuoja- ja salassapitoliiettä.
- (3) Toimittaja vastaa siitä, että kohdassa 6.4(1) tarkoitettu henkilö on tehnyt kirjallisen, tämän Tietosuoja- ja salassapitoliihteen mukaisen salassapitositoumuksen ennen kuin hän aloittaa mainittujen tietojen käsittelyn tai saa pääsyn mainittuihin järjestelmiin. Tilaajan pyynnöstä kyseinen salassapitositoumus on esitettävä Tilaajalle.
- (4) Toimittajan käyttöoikeudet Tilaajan järjestelmiin tarkastetaan säännöllisesti vähintään vuoden välein ja tarpeettomat tai liian laajat käyttöoikeudet poistetaan. Tarkastamisesta vastaa kunkin järjestelmän osalta se Sopijapuoli, joka ylläpitää ja hallinnoi kyseisen järjestelmän käyttöoikeuksia. Pääsääntöisesti käytetään vain käyttäjäkohtaisia tunnuksia. Yhteiskäyttöiset käyttäjätunnukset ovat sallittuja vain Tilaajan luvalla.
- (5) Tilaajan organisaation mahdolliset ylläpito-oikeudet ja muut käyttöoikeudet tarkastetaan säännöllisesti yhteisesti sovitulla tavalla.

7. Tietoturvaloukkausten käsittely

- (1) Toimittaja ilmoittaa Tilaajalle Palveluun liittyvistä tietoturvapoikkeamista kirjallisesti välittömästi saatuaan ne tietoonsa. Ilmoitusvelvollisuus koskee ainakin toteutuneita tietovuotoja/-murtoja, tietomurron yrityksiä, paikkaamattomia järjestelmähaavoittuvuuksia sekä muita vastaavaa poikkeamia, jotka ovat omiaan nostamaan riskiä Tilaajan Suojattavien tietojen luottamuksellisuuden vaarantumiselle.
- (2) Lisäksi Toimittaja ilmoittaa Tilaajalle muista Toimittajan tuottaman palvelun olennaisista häiriö- tai ongelmatilanteista, joilla voi olla vaikutuksia Tilaajan Suojattavien tietojen luottamukselliselle käsittelylle tai sellaisten henkilöiden asemaan ja oikeuksiin, joiden henkilötietoja Toimittaja käsittelee. Ilmoitus on tehtävä välittömästi Toimittajan saatua niistä tiedon.
- (3) Toimittajan on annettava Tilaajalle vähintään seuraavat tiedot tietoturvaloukkauksesta:
 - kuvattava tietoturvaloukkaus; mikäli kyseessä on henkilötietoihin kohdistunut tietoturvaloukkaus, kuvattava mahdollisuuksien mukaan myös asianomaisten rekisteröityjen ryhmät ja arvioidut lukumäärät sekä henkilötietotyyppien ryhmät ja arvioidut lukumäärät;

- ilmoitettava tietosuojavastaava tai muu vastuhenkilö, jolta voi saada asiassa lisätietoja;
- kuvattava tietoturvaloukkauksen todennäköiset seuraukset; sekä
- kuvattava toimenpiteet, joita Toimittaja ehdottaisi tai joita se on toteuttanut tietoturvaloukkauksen johdosta ja tarvittaessa myös toimenpiteet mahdollisten haittavaikutusten lieventämiseksi.

Mikäli kaikkia edellä mainittuja tietoja ei ole mahdollista toimittaa samanaikaisesti, voidaan tiedot toimittaa vaiheittain ilman aiheetonta viivytystä.

- (4) Toimittaja ohjeistaa henkilöstönsä ja Alihankkijansa Palvelujen tuottamiseen liittyvissä häiriötilanteissa toimimisen sekä niistä ilmoittamisen osalta.
- (5) Toimittaja huolehtii häiriötilanteiden hallinnasta Pääsopimuksen mukaisesti siten, että ongelman rajaus ja korjaus suoritetaan asianmukaisesti yhteisesti sovittujen menettelytapojen mukaisesti.
- (6) Toimittaja on velvollinen auttamaan Tilaajaa tietoturvapoikkeamiin liittyvien vahinkojen minimoinnissa.
- (7) Rikos- ja väärinkäyttötapauksissa tai sellaisia epäiltäessä Tilaaja ja Toimittaja pyrkivät olosuhteet ja lainsäädännön vaatimukset huomioon ottaen neuvottelemaan jatkotoimenpiteistä. Toimittajalla on velvollisuus avustaa Tilaajaa asian selvittämisessä viranomaistahojen kanssa.

8. Tietoturvallisuuteen liittyvä muutoshallinta ja kehittäminen

- (1) Palveluihin kohdistuvissa muutoksissa toimitaan Pääsopimuksessa määritellyn muutoshallintamenettelyn mukaisesti.
- (2) Tietojärjestelmän tai Palvelujen muuttamista tai laajentamista koskevan suunnittelun alkuvaiheessa tarkistetaan tietoturvallisuuteen liittyvät vaatimukset. Tilaaja määrittelee kyseiset vaatimukset. Toimittaja vastaa Tilaajan määrittelemien vaatimusten toteutuskelpoisen ratkaisun kuvaamisesta.
- (3) Toimittaja kehittää Palvelua jatkuvasti tietoturvallisuuteen liittyvien vaatimusten täyttämiseksi.
- (4) Toimittaja seuraa Palvelun kannalta olennaista tietoturvallisuuteen liittyvää kehitystä ja uutisointia. Toimittaja varautuu ja reagoi aktiivisesti uusiin tietoturvallisuuteen liittyviin vaaratekijöihin ja uhkiin.

- (5) Tämän Tietosuoja- ja salassapitoliihteen yhteyshenkilöt vastaavat tämän liitteen päivittämistarpeen seuraamisesta. Päivittämistarve arvioidaan yhteyshenkilöiden kesken vähintään kahden vuoden välein.
- (6) Tähän Tietosuoja- ja salassapitoliihteseen tehtävät muutokset tulee tehdä kirjallisesti ja molempien Sopijapuolten tulee vahvistaa ne allekirjoituksellaan. Tämän Tietosuoja- ja salassapitoliihteen muutokseksi ei katsota yhteyshenkilöiden vaihtumista.

9. Salassapito

- (1) Sopijapuolet soveltavat tässä Tietosuoja- ja salassapitoliihteessä määriteltyjä turvallisuusjärjestelyitä aina Toimittajan tai sen Alihankkijan käsitellessä Suojattavaa tietoa.
- (2) Tilaaja noudattaa julkisyhteisönä julkisuuslaissa sekä muussa lainsäädännössä olevia salassapitoa, julkisuutta ja yksityisyydensuojaa koskevia säännöksiä. Tällä Tietosuoja- ja salassapitoliihteellä ei voida poiketa lainsäädännön Tilaajalle asettamista pakottavista velvoitteista.
- (3) Toimittajan tulee Palvelua tuottaessaan huomioida erityisesti seuraavien tietoturvallisuusvelvoitteita määrittävien säädösten vaikutus Palvelun tuottamiseen:
 - Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)
 - Asetus viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedonhallintavasta (1030/1999)
 - Henkilötietolaki (523/1999) sen kumoamiseen saakka, Tietosuojalaki sen voimaan tulosta alkaen
 - EU:n tietosuoja-asetus (EU 2016/679)
 - Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007)
 - Laki sähköisen viestinnän palveluista (917/2014)
 - Laki yksityisyyden suojasta työelämässä (759/2004)
- (4) Sopijapuolet pitävät salassa kaikki Suojattavat tiedot. Suojattavia tietoja ei saa käyttää omaksi tai toisen hyödyksi tai vahingoksi.
- (5) Sopijapuolet säilyttävät ja käsittelevät Suojattavaa tietoa siten, että se pysyy vain niiden henkilöiden hallussa, joilla on oikeus Suojattavaan tietoon, eikä se joudu ulkopuolisten haltuun, tutkittavaksi tai tietoon.

- (6) Toimittaja käsittelee Suojattavia tietoja vain Palvelun tuottamisen edellyttämässä laajuudessa. Toimittaja antaa Suojattavia tietoja vain niille henkilöille, jotka tarvitsevat Suojattavia tietoja Palvelun tuottamiseen liittyvissä työtehtävissään. Toimittaja sitoutuu antamaan ohjeistusta sekä järjestämään koulutusta erityisesti Suojattavien tietojen asianmukaisesta käsittelystä henkilöille, joilla on pääsy näihin tietoihin.
- (7) Toimittaja vastaa henkilöstön salassapitositoumuksista kohdan 6.4(3) mukaisesti.
- (8) Tilaaja päättää tiedon antamisesta asiakirjasta, joka on saatu Tilaajalta tai joka on laadittu Tilaajan toimeksiantotehtävää suoritettaessa.
- (9) Pääsopimuksen päättyessä Toimittaja ja sen Alihankkijat palauttavat Tilaajan Suojattavaa tietoa sisältävän aineiston ja muun Tilaajan osoittaman Tilaajalle kuuluvan aineiston sekä hävittävät taltiolla olevan tietoaineiston ja kopiot. Toimittaja vastaa siitä, että Tilaajan aineisto on erillään tai erotettavissa Toimittajan muusta aineistosta. Aineistoa ei saa hävittää, mikäli Tilaaja, laki tai viranomaisien määräykset vaativat sen säilyttämistä. Tällöin Tilaaja ohjeistaa Toimittajaa tarkemmin siitä, miten sen tulee menetellä.
- (10) Salassapitovelvollisuus on voimassa myös sen jälkeen, kun Tilaajan ja Toimittajan välinen Pääsopimus on päättynyt.

C. HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELY

10. Henkilötietojen käsittely

- (1) Tilaaja on Tietosuoja-asetuksen mukaisten henkilötietojen rekisterinpitäjä ja vastaa näiden tietojen käsittelystä. Osapuolet ymmärtävät, että rekisterinpitäjänä Tilaaja saa käyttää ainoastaan sellaisia henkilötietojen käsittelijöitä, jotka toteuttavat riittävät suojatoimet asianmukaisten teknisten ja organisatoristen toimien täytäntöön panemiseksi niin, että käsittely täyttää Tietosuoja-asetuksen sekä muun kulloinkin voimassaolevan henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvän lainsäädännön vaatimukset, ja että käsittelyssä varmistetaan rekisteröidyn oikeuksien suojele.
- (2) Toimittaja ja sen Alihankkijat ovat Tietosuoja-asetuksessa tarkoitettuja henkilötietojen käsittelijöitä. Toimittaja on velvollinen noudattamaan kaikkia henkilö-

tojen käsittelijälle asetettuja Tietosuoja-asetuksen sekä muun kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön velvoitteita sekä varmistamaan alihankintaa koskevissa sopimuksissa, että sen Alihankkijat noudattavat niitä.

(3) Sopijapuolet ovat sopineet Pääsopimuksessa seuraavista asioista:

- a. Käsittelyn kohde (mitä tietoja sopimus koskee) ja kesto (sopimuksen voimassaoloaika)
- b. Käsittelyn luonne (millaisesta käsittelystä sovitaan, esim. tietojen kerääminen/tallentaminen) ja tarkoitus (miksi henkilötietoja käsitellään, mikä on sopimuksen mukainen tarkoitus henkilötietojen käsittelylle)
- c. Henkilötietojen tyyppi (mitä henkilötietoja käsitellään, esim. nimi, osoitetiedot) ja rekisteröityjen ryhmät (keitä rekisterissä on, esim. asiakkaat / onko 9 art. mukaisia erityisiä henkilötietoryhmiä, joiden tietojen käsittelyyn tarvitaan erityisperuste)

(4) Toimittaja käsittelee henkilötietoja Tilaajan toimeksiannosta vain siinä määrin kuin se on Palvelun tuottamiseksi tarpeen ja vain siihen saakka, kunnes Pääsopimuksen voimassaoloaika on päättynyt tai Toimittajan avustamisvelvollisuus on päättynyt Tilaajan ohjeistuksen mukaisesti. Toimittajalla ei ole oikeutta käyttää saamiaan henkilötietoja omassa toiminnassaan, käsitellä niitä tämän Tietosuoja- ja salassapitoliihteen vastaisesti, yhdistää henkilötietoja muuhun hallussaan olevaan aineistoon eikä luovuttaa niitä. Tilaaja ohjeistaa Toimittajaa henkilötietojen siirtoon tai tuhoamiseen liittyvästä menettelystä Pääsopimuksen päättämisen yhteydessä.

(5) Toimittaja ei saa käsitellä, siirtää tai luovuttaa Tilaajan henkilötietoja EU tai ETA-alueen ulkopuolelle. Myös palvelimien tulee sijaita EU- tai ETA-alueella ja Toimittajan tulee ilmoittaa Tilaajalle niiden sijoituspaikat. Toimittajan on ilmoitettava Tilaajalle etukäteen, jos palvelimien sijaintipaikka muuttuu. Jos Pääsopimuksessa on sovittu käsittelyn tai palvelinten sijainnista edellä mainittua tiukemmin, kuten että palvelimet sijaitsevat Suomessa, sovelletaan Pääsopimusta.

(6) Mikäli Toimittaja käsittelee henkilötietoja omassaan tai Alihankkijansa järjestelmässä, ja mikäli rekisteröidyllä on oikeus saada tiedot koneellisessa muodossa, Toimittajan on huolehdittava siitä, että sen käsittelemät henkilötiedot ovat sellaisessa yleisesti käytetyssä ja koneellisesti luettavassa muodossa, että ne voidaan automaattisesti irrottaa järjestelmästä siirrettäväksi toiseen järjestelmään. **[Harmitse kohdan tarpeellisuus kyseisen palvelun osalta ja poista tarvittaessa.]**

(7) Mikäli Toimittaja käsittelee henkilötietoja omassaan tai Alihankkijansa järjestelmässä, Toimittaja on velvollinen tallentamaan lokitiedot kaikista henkilötietojen käsittelytoimista, mukaan lukien henkilötietojen katselusta. Tilaajan pyynnöstä

Toimittaja antaa kyseiset lokitiedot Tilaajalle. Lokitietoihin liittyvistä velvoitteista sovitaan tarkemmin Pääsopimuksessa tai sen liitteissä.

- (8) Toimittajan ja sen Alihankkijan on pyynnöstä tehtävä Tietosuoja-asetuksen 31 artiklan mukaisesti yhteistyötä valvontaviranomaisen kanssa sen tehtävien suorittamiseksi.
- (9) Toimittajan on tarvittaessa avustettava Tilaajaa Tietosuoja-asetuksen 35 artiklan mukaisen vaikutusten arvioinnin tekemisessä ja 36 artiklan mukaisen ennako-kuulemisen toteuttamisessa.
- (10) Sopijapuolet laativat yhdessä Tietosuoja-asetuksen 35 artiklan mukaisen vaikutustenarviointidokumentin Palvelulle sen suunnitteluvaiheessa, mikäli sellainen on lainsäädännön tai viranomaisten ohjeistuksen mukaan laadittava.
- (11) Mikäli Tietosuoja-asetus edellyttää tietosuojavastaavan nimeämistä, Toimittajan on nimettävä Tietosuoja-asetuksen 37 artiklan mukaisesti tietosuojavastaava ja ilmoitettava hänen yhteystietonsa Tilaajalle. Tietosuojavastaava tai muu Palvelun tietoturvallisuudesta vastaava henkilö on velvollinen osallistumaan ilman eri veloitusta pyydettyä Palvelun seurannan johtoryhmän tai muun vastaavan elimen kokouksiin.
- (12) Toimittajan tulee noudattaa sisäänrakennettua ja oletusarvoista tietosuoja-asetuksen toimittamisessa ja kehittämisessä. Tämä tarkoittaa tietosuojaperiaatteiden sisällyttämistä aikaisessa vaiheessa henkilötietojen käsittelyn osaksi. Tietosuoja-asetuksen vaatimusten toteutuminen tulee taata henkilötietojen käsittelyn koko elinkaaren ajan.
- (13) Toimittaja sitoutuu ilman aiheetonta viivästystä ilmoittamaan Tilaajalle kaikista rekisteröityjen pyynnöistä, jotka koskevat Tietosuoja-asetuksen sekä muun voimassaolevan lainsäädännön mukaisten rekisteröidyn oikeuksien käyttämistä.
- (14) Toimittaja sitoutuu avustamaan Tilaajaa asianmukaisilla teknisillä ja organisatorisilla toimenpiteillä, jotta Tilaaja pystyy täyttämään velvollisuutensa vastata pyyntöihin, jotka koskevat rekisteröidyn oikeuksien käyttämistä. Henkilötietojen käsittelijänä Toimittaja ymmärtää, että näiden oikeuksien käyttämistä koskevat pyynnöt voivat edellyttää siltä avustamista rekisteröidylle tiedottamisessa ja viestinnässä, rekisteröidyn pääsyoikeuden toteuttamisessa, henkilötietojen oikaisemisessa tai poistamisessa, käsittelyn rajoittamisen toteuttamisessa ja/tai henkilötietojen siirtämisessä järjestelmästä toiseen.
- (15) Tietoturvaloukkauksen sattuessa Toimittajan tulee avustaa Tilaajaa Tietosuoja-asetuksen 33 ja 34 artiklojen edellyttämän ilmoituksen tekemisessä valvontaviranomaiselle ja rekisteröidylle.

- (16) Mikäli Toimittaja käsittelee luonnollisten henkilöiden osoite- ja muita yhteystietoja omassa tai Alihankkijansa järjestelmässä, Toimittajalla on oltava valmius asettaa ja hallinnoida tietojen luovutuksia koskevia rajoituksia, jollaisia voi aiheutua esimerkiksi väestötietolain mukaisesta rekisteröidyn turvakiellosta. Toimittajan tulee pystyä rajoittamaan rekisteröidyn henkilötietojen käsittelyä osittain tai kokonaan Tilaajan vaatimalla tavalla. Rekisteröidyn henkilötietojen rajoittaminen ei saa johdattaa muiden rekisterissä olevien luonnollisten henkilöiden henkilötietojen rajoittamiseen, ellei Tilaajan ja Toimittajan kesken kirjallisesti toisin sovita.

D. MUUT EHDOT

11. Palvelun seuranta ja tarkastaminen

- (1) Tämän Tietosuoja- ja salassapitolitteen mukaisen Palvelun seurannan ja tarkastamisen tavoitteena on Palvelun ylläpidon ja tietoturvallisuuden sekä niiden jatkuvan kehittämisen varmistaminen sekä Suojattavan tiedon salassapidon toteutuminen.
- (2) Tilaajalla on oikeus muuttaa, täydentää ja päivittää Toimittajalle antamia Tietoturvasuunnitelmia. Ohjeiden muutokset, täydennykset ja päivitykset voivat liittyä teknisiin tai organisatorisiin toimenpiteisiin, jotka koskevat tietoturvaa, henkilötietojen käsittelyä tai tietosuojaa. Toimittaja tekee tarvittavat muutostyöt Tilaajan ohjeiden mukaisesti. Jos Tilaajan ohjeiden muutokset aiheuttavat Toimittajalle olennaisia muutostöitä (yli yksi (1) henkilötyöpäivää), lisäkustannuksista sovitetaan erikseen hintaliitteen mukaisesti. Toimittaja ja Toimittajan Alihankkijat sitoutuvat noudattamaan näitä muutettuja, täydennettyjä tai päivitettyjä ohjeita.
- (3) Toimittaja toimittaa Tilaajalle [kuukausittain] TAI [tarvittaessa tai pyynnöstä] jälkikäteen tietoturvaraportin, josta tulee ilmetä ainakin:
- Mahdolliset henkilöstön ja alihankintaketjun muutokset ja tarvittaessa niihin liittyvät turvallisuusselvitykset
 - Tietoturvasuunnitelmien päivitystarvetta mahdollisesti aiheuttavat tuotekehityssuunnitelmat
 - Muutokset tietoturva ja -suojaohjeistuksessa
 - Tehdyt tietoturvasuunnitelmat (haavoittuvuuksien paikkaukset, versiopäivitykset, turvaohjelmistojen asennukset jne.)
 - Toteutuneet tietovuodot/-murrot sekä niiden laajuus ja vakavuus. Henkilötietoja mahdollisesti vaarantavat vuodot Toimittaja raportoi välittömästi.
 - Tietomurron yritykset

g. Paikkaamattomat järjestelmähaavoittuvuudet sekä muut vastaavat poikkeamat, jotka ovat omiaan nostamaan riskiä Tilaajan Suojattavien tietojen luottamuksellisuuden vaarantumiselle.

- (4) Toimittaja sitoutuu reagoimaan viimeistään 72 tunnin kuluessa Tilaajan yhteydenotosta ja vastaamaan viimeistään yhden (1) viikon kuluessa Tilaajan tietoturva, henkilötietojen käsittelyä tai tietosuoja koskeviin ilmoituksiin, reklamaatioihin tai muihin viesteihin, pois lukien Tietosuoja-asetuksen mukaiset tietoturvaloukkaukset, joihin Toimittaja reagoi kohdan 7 (1) mukaisesti välittömästi saatuaan ne tietoonsa.
- (5) Toimittaja seuraa tämän Tietosuoja- ja salassapitolitteen edellyttämän turvallisuustason toteutumista toiminnassaan säännöllisesti ja suunnitelmallisesti, kirjaa mahdolliset poikkeamat ja raportoi ne Tilaajalle viivytyksettä sekä aloittaa korjaustoimet ensi tilassa. Tilaaja seuraa Palvelun turvallisuustason toteutumista yhteistyössä Toimittajan kanssa.
- (6) Palvelun tarkastamiseksi suoritettava auditointimenettely on määritelty tämän Tietosuoja- ja salassapitolitteen kohdassa 12.
- (7) Tilaaja ei vastaa Palvelun seurannan ja tarkastamisen perusteella tehtävistä korjauksista aiheutuvista kustannuksista.

12. Auditointi

- (1) Tilaajalla on oikeus auditoida Palvelu ja sen toimittaminen sekä siihen liittyvät Toimittajan järjestelmät. Auditoinnissa Tilaajalla on oikeus käyttää ulkopuolista auditoijaa. Toimittaja voi vaatia auditoijan vaihtamista, mikäli ulkopuolinen auditoija on Toimittajan suora kilpailija.
- (2) Auditointi on suoritettava siten, ettei Toimittajan muiden asiakkaiden tietoturva tai heidän tietojensa luottamuksellisuus vaarannu.
- (3) Tilaaja voi suorittaa auditoinnin enintään kaksi kertaa kalenterivuodessa, ellei pakottavasta lainsäädännöstä, viranomais määräyksistä tai tietoturvauhasta muuta johdu. Tilaajalla on aina erityisestä syystä, kuten epäiltyjen tai toteutuneiden tietoturvapoikkeamien tai väärinkäytösten yhteydessä, oikeus suorittaa auditointi.
- (4) Toimittaja vastaa siitä, että Palvelu ja siihen liittyvät tietojärjestelmät on auditoinnin suorittamiseksi dokumentoitu asianmukaisesti.

- (5) Tilaaja laatii ennen auditointiin ryhtymistä auditointisuunnitelman. Auditoinnissa laaditaan auditointiraportti, johon sisältyy mahdollisten todettujen puutteiden lisäksi ehdotus tarvittavista korjaustoimenpiteistä. Tilaaja luovuttaa auditoinnin laadittaman tarkastusraportin Toimittajalle korjaustoimenpiteitä varten.
- (6) Tilaaja vastaa auditoinnin järjestämisen kustannuksista. Mikäli kuitenkin auditoinnissa havaitaan merkittäviä puutteita Toimittajan turvallisuusjärjestelyissä tai tämän Tietosuoja- ja salassapitoliihteen noudattamisessa, vastaa auditoinnin kustannuksista Toimittaja.
- (7) Toimittajan tulee korjata tarkastuksessa havaitut puutteet viipymättä, kuitenkin viimeistään 30 vuorokauden kuluessa Tilaajan kirjallisesta ilmoituksesta, ellei asiasta ole toisin nimenomaisesti sovittu. Olennaiset puutteet, jotka muodostavat ilmeisen uhan tietoturvallisuudelle, on korjattava heti.
- (8) Toimittajan Pääsopimuksen tai tämän Tietosuoja- ja salassapitoliihteen vastaisista laiminlyönneistä tai virheistä aiheutuneet auditoinnissa ilmenneet puutteet ja virheet Toimittaja korjaa veloituksetta.
- (9) Tilaajalla on oikeus luovuttaa muille viranomaisille tieto tarkastuksen lopputuloksesta.

13. Sopimussakko

- (1) Tilaajalla on oikeus saada Toimittajalta sopimussakkoa jokaista tämän Tietosuoja- ja salassapitoliihteen olennaista rikkomusta kohden ilman velvollisuutta näyttää toteen sille rikkomuksesta aiheutunutta vahinkoa. Korjattavissa olevien muiden kuin olennaisten rikkomusten osalta Tilaajalla on oikeus sopimussakkoon vain, mikäli Toimittaja ei korjaa rikkomusta 14 päivän kuluessa tai muussa sovituksessa ajassa Tilaajan ilmoituksesta. Sopimussakkoon aina oikeuttaviksi olennaisiksi rikkomuksiksi katsotaan ainakin tietoturvaloukkaukseen johtavat rikkomukset, rekisteröidyn vahingonkorvausoikeuteen johtavat rikkomukset, sekä muut vakavuudeltaan näihin rinnastuvat rikkomukset.

- (2) Sopimussakon määrä jokaista Tietosuoja- ja salassapitoliihteen sopimusrikkomusta kohden on

[5.000] euroa.

[TAI]

[30%] Palvelun kuukausiveloituksesta, kuitenkin vähintään [5.000] euroa.

[TAI]

[5%] kyseessä olevan Pääsopimuksen kokonaisarvosta, kuitenkin vähintään [5.000] euroa ja enintään [100.000] euroa.

- (3) Jos Toimittaja samalla teolla rikkoo useita tämän Tietosuoja- ja salassapitoliihteen velvoitteita, katsotaan se kuitenkin vain yhdeksi sopimussakkoon oikeuttavaksi rikkomukseksi.
- (4) Mikäli Toimittaja ei ole korjannut korjattavissa olevaa rikkomustaan 14 päivän kuluessa, katsotaan rikkomus uudeksi rikkomukseksi, jolloin Tilaaja on oikeutettu uuteen sopimussakkoon. Määräajan päättymisestä alkaa aina uusi tämän kohdan mukainen määräaika, ja rikkomus voidaan katsoa toistuvaksi uudeksi rikkomukseksi. Muiden kuin olennaisten rikkomusten osalta Tilaajalla ei ole oikeutta sopimussakkoon uudelta määräajalta, mikäli Toimittaja korjaa rikkomuksen uuden määräajan kuluessa.
- (5) Ennen sopimussakon perimistä Tilaajan tulee ilmoittaa Toimittajalle kirjallisesti tämän Tietosuoja- ja salassapitoliihteen rikkomuksesta. Rikkomus käsitellään Pääsopimuksen mukaisessa Palvelun ohjausryhmässä tai muussa vastaavassa Sopijapuolten välisessä palveluorganisaatiossa, tai sellaisen puuttuessa, Sopijapuolten välisissä keskusteluissa.
- (6) Tämän kohdan mukainen sopimussakko ei rajoita tai vähennä Tilaajan oikeutta vahingonkorvaukseen tai Pääsopimuksen mukaisiin muihin sanktioehtoihin.
- (7) Tilaajalla on oikeus kuitata sopimussakkoa vastaava määrä Pääsopimuksen mukaisen Palvelun veloituksista.

14. Vahingonkorvaus

- (1) Tämän Tietosuoja- ja salassapitoliihteen salassapitoa koskevien velvoitteiden rikkomiseen ei sovelleta Pääsopimuksen vastuunrajoituksia koskevia ehtoja.
- (2) Jos Tilaaja on Tietosuoja-asetuksen 82 artiklan 4 kohdan mukaisesti maksanut rekisteröidylle korvauksen aiheutuneesta vahingosta, ja jos kyseisen vahingon voidaan katsoa aiheutuneen Toimittajan tai sen palveluksessa olevan henkilön tai Toimittajan Alihankkijan menettelyn tai laiminlyönnin seurauksena tai johdosta, on Toimittaja velvollinen korvaamaan Tilaajalle Tilaajan maksaman korvauksen täysimääräisesti sovittujen vastuunrajoitusten estämättä.

- (3) Mahdollinen sopimussakko ei rajoita Tilaajan oikeutta saada Toimittajalta vahingonkorvausta sopimusrikkomuksesta siltä osin, kun Tilaajalle aiheutunut vahinko ylittää sopimussakon määrän.